

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 18 czerwca 2021 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o Polskim Bonie
Turystycznym**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym.

Jednocześnie upoważnia pana senatora Marka Borowskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym

Art. 1. W ustawie z dnia 15 lipca 2020 r. o Polskim Bonie Turystycznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 839) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) świadczeniu emerytalno-rentowemu – należy przez to rozumieć:

- a) świadczenia, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 1790 oraz z 2021 r. poz. 353),
- b) świadczenia z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1–4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r. poz. 266),
- c) świadczenia, o których mowa w art. 12 i art. 16 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2020 r. poz. 517 oraz z 2021 r. poz. 794),
- d) świadczenia, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 586 i 2320),
- e) świadczenia, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2020 r. poz. 723 i 2320),

- f) emerytury i renty, o których mowa w art. 3 pkt 1–3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, 353 i 794),
- g) renty, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6–8 oraz art. 49, art. 50 i art. 52 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205),
- h) renty, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 3 i 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2020 r. poz. 984),
- i) rentę socjalną, o której mowa w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1300),
- j) świadczenie przedemerytalne i zasiłek przedemerytalny, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1725 oraz z 2021 r. poz. 353),
- k) świadczenie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych (Dz. U. z 2020 r. poz. 684 oraz z 2021 r. poz. 794),
- l) okresową emeryturę kapitałową, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926),
- m) emeryturę, o której mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1924),
- n) świadczenie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 128),
- o) okresową emeryturę rolniczą, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637 oraz z 2017 r. poz. 38),

- p) rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2021 r. poz. 419);”;
- b) w pkt 7 kropkę na końcu zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
„8) organie emerytalno-rentowym – należy przez to rozumieć organ wypłacający świadczenie emerytalno-rentowe, z wyłączeniem organu rentowego w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.”;
- 2) w art. 4 w ust. 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2a i 2b w brzmieniu:
„2a) mającej w dniu 1 września 2021 r. przyznane prawo do świadczenia emerytalno-rentowego,
2b) której w okresie od dnia 2 września 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r. przyznano prawo do świadczenia emerytalno-rentowego.”;
- 3) w art. 5 w ust. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
„2a) pkt 2a i 2b – może dokonywać płatności za usługi hotelarskie lub imprezy turystyczne realizowane na rzecz tej osoby.”;
- 4) w art. 6 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
„4. Osobie uprawnionej, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2a i 2b, przysługuje jedno świadczenie w formie bonu w wysokości 500 zł.”;
- 5) w art. 18 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. Ustalenie prawa do świadczenia w formie bonu w odniesieniu do osób uprawnionych, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2a i 2b, mających prawo do:
- 1) świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez organ rentowy w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – następuje na podstawie informacji, których administratorem jest ZUS;
 - 2) świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez organ rentowy w rozumieniu art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a także świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez organ emerytalno-rentowy – następuje na podstawie informacji, których administratorem jest ZUS, oraz informacji dotyczących tych osób uprawnionych, udostępnionych ZUS przez właściwy organ emerytalno-rentowy;

- 3) świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez organ emerytalno-rentowy – następuje na podstawie informacji dotyczących tych osób uprawnionych, udostępnionych ZUS przez właściwy organ emerytalno-rentowy.”;
- 6) w art. 19:
 - a) po ust. 9 dodaje się ust. 9a w brzmieniu:

„9a. Informacje, o których mowa w art. 18 ust. 2a pkt 2 i 3, dotyczące osób uprawnionych, które mają przyznane prawo do świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez organ emerytalno-rentowy, właściwy organ emerytalno-rentowy udostępnia ZUS w terminie do 15 dnia miesiąca kalendarzowego za poprzedni miesiąc kalendarzowy.”,
 - b) dodaje się ust. 14 i 15 w brzmieniu:

„14. Organ emerytalno-rentowy w zakresie niezbędnym do udostępnienia ZUS informacji, o których mowa w art. 18 ust. 2a pkt 2 i 3, dotyczących osób uprawnionych, które mają przyznane prawo do świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez ten organ emerytalno-rentowy, przetwarza dane zawarte w tych informacjach.

15. Informacje, o których mowa w art. 18 ust. 2a pkt 2 i 3, dotyczące osób uprawnionych, które mają przyznane prawo do świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez organ emerytalno-rentowy, zawierają dane tych osób uprawnionych.”.

Art. 2. W terminie 10 dni roboczych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy organ emerytalno-rentowy udostępni Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych informacje, o których mowa w art. 18 ust. 2a pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, dotyczące osób uprawnionych, które w dniu 1 września 2021 r. mają przyznane prawo do świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez ten organ emerytalno-rentowy.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r.

UZASADNIENIE

1. Projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym, określanej dalej jako „projektowana ustawa”, zmierza do ustanowienia podstaw prawnych finansowego wsparcia polskiej branży turystycznej poprzez przyznanie emerytom i rencistom prawa do świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego w wysokości 500 złotych. W aktualnym stanie prawnym świadczenie w formie tego bonu przysługuje bowiem wyłącznie osobie:

- 1) mającej w dniu wejścia w życie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym przyznane prawo do:
 - a) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, określanego dalej jako „świadczenie wychowawcze”,
 - b) dodatku, o którym mowa w art. 80 ust. 1a, art. 113a albo art. 115 ust. 2a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanego dalej „dodatkiem”;
- 2) której w okresie od dnia następującego po dniu wejścia w życie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym do dnia 31 grudnia 2021 r. przyznano prawo do:
 - a) świadczenia wychowawczego na dziecko, na które wcześniej nie było przyznane prawo do świadczenia wychowawczego lub dodatku,
 - b) dodatku na dziecko, na które wcześniej nie było przyznane prawo do dodatku lub świadczenia wychowawczego;
- 3) która w okresie od dnia 1 lipca 2019 r. do dnia wejścia w życie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym złożyła wniosek o świadczenie wychowawcze, który został przekazany przez organ właściwy do wojewody zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i który do dnia wejścia w życie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym nie został rozpatrzony przez wojewodę;
- 4) która w okresie od dnia następującego po dniu wejścia w życie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym do dnia 31 grudnia 2021 r. złożyła wniosek o świadczenie wychowawcze, który został przekazany przez organ właściwy do wojewody zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i który nie został rozpatrzony przez wojewodę w okresie, za który składane są informacje, o których mowa w art. 19 ust. 13 ustawy o Polskim Bonie Turystycznym.

2. Proponuje się zatem, aby emeryci i renciści byli uprawnieni do otrzymania świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego w wysokości 500 złotych. Rozszerzenie zakresu beneficjentów tego świadczenia stanowiłoby istotne finansowe wsparcie dotkniętej społeczno-gospodarczymi skutkami COVID-19 polskiej branży turystycznej – emeryci i renciści byłiby bowiem uprawnieni do dokonywania płatności za pomocą tego bonu od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r., a zatem w okresie zmniejszonego popytu na usługi hotelarskie czy imprezy turystyczne, oferowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwiązanie to byłoby także korzystne dla tej grupy społecznej, zwłaszcza dla osób pobierających niskie świadczenia emerytalno-rentowe.

3. W świetle projektowanej ustawy świadczenie w formie Polskiego Bonu Turystycznego w wysokości 500 złotych przysługiwałoby zarówno osobie mającej w dniu 1 września 2021 r. (tj. w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy) przyznane prawo do świadczenia emerytalno-rentowego, jak również osobie, której w okresie od dnia 2 września 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r. przyznano prawo do świadczenia emerytalno-rentowego.

Za pomocą Polskiego Bonu Turystycznego emeryci i renciści mogliby dokonywać płatności za usługi hotelarskie lub imprezy turystyczne realizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na ich rzecz przez przedsiębiorców turystycznych lub organizacje pożytku publicznego – do wyczerpania wartości tego świadczenia. Dodać należy, że projektowana ustawa nie zmierza do rezygnacji z obowiązujących unormowań zawartych w przepisach art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o Polskim Bonie Turystycznym, wedle których prawo do dokonywania płatności za pomocą tego bonu wprawdzie wygasa w dniu 31 marca 2022 r., jednakże nie uniemożliwia to korzystania z usługi hotelarskiej lub imprezy turystycznej, jeżeli płatność za tę usługę hotelarską lub imprezę turystyczną dokonana za pomocą Polskiego Bonu Turystycznego nastąpiła do dnia 31 marca 2022 r.

4. Tryb ustalania prawa do świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego w odniesieniu do emerytów i rencistów byłby uzależniony od tego, czy świadczenia emerytalno-rentowe są wypłacane:

- 1) przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – w takim przypadku ustalenie tego prawa przez Polską Organizację Turystyczną następowałoby na podstawie informacji udostępnionej temu podmiotowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako administratora;
- 2) zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak również przez inny organ

emerytalno-rentowy – w takim przypadku ustalenie tego prawa przez Polską Organizację Turystyczną następowaloby na podstawie informacji udostępnionej temu podmiotowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jako administratora, a także na podstawie informacji udostępnionej temu podmiotowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wyniku uprzedniego jej pozyskania od właściwego organu emerytalno-rentowego;

- 3) przez inny organ emerytalno-rentowy – w takim przypadku ustalenie tego prawa przez Polską Organizację Turystyczną następowaloby na podstawie informacji udostępnionej temu podmiotowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w wyniku uprzedniego jej pozyskania od właściwego organu emerytalno-rentowego.

5. Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 1 września 2021 r., co umożliwi emerytom i rencistom dokonywanie w okresie 7 miesięcy płatności za usługi hotelarskie lub imprezy turystyczne realizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez przedsiębiorców turystycznych lub organizacje pożytku publicznego.

6. Projektowana ustawa została poddana konsultacjom, a przedstawione w ich ramach opinie i uwagi zostały zamieszczone na senackiej stronie internetowej. Wyniki tych konsultacji zostały przedstawione w ocenie skutków regulacji.

7. Projektowana ustawa jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Tytuł projektu: <i>Projekt ustawy o zmianie ustawy o Polskim Bonie Turystycznym</i>	Data sporządzenia: 17 czerwca 2021 r.
Przedstawiciel wnioskodawcy: Senator Marek Borowski	Źródło: Inicjatywa ustawodawcza grupy senatorów
Osoby odpowiedzialne za projekt w Biurze Legislacyjnym: Piotr Magda, główny legislator, tel. 22 694 90 97 w zakresie OSR: Katarzyna Majewska, główny ekspert, tel. 22 694 92 59	Nr druku: 394, 394 S

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

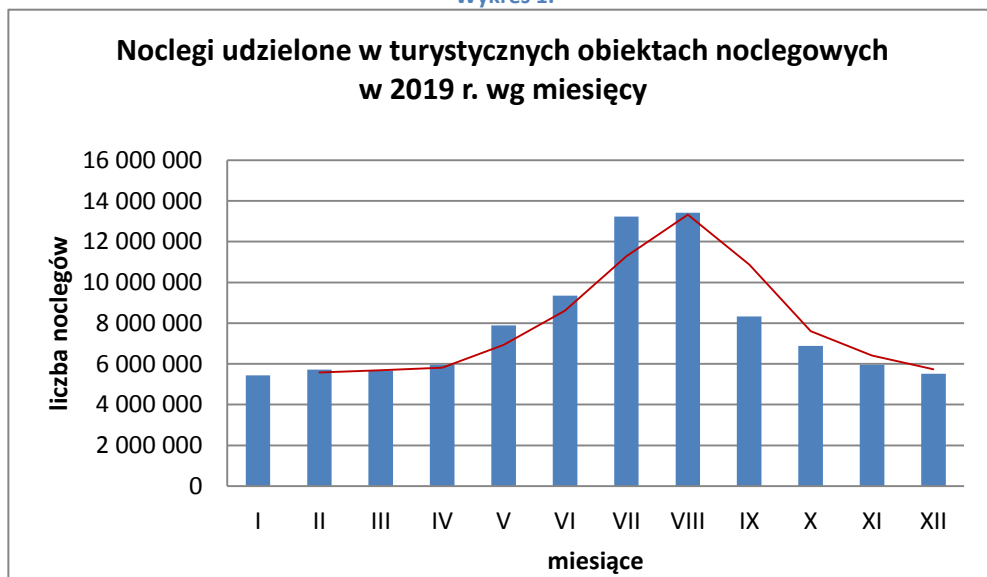
1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Branża turystyczna na skutek pandemii COVID-19 odnotowała duży spadek popytu na wyjazdy turystyczne, a w efekcie znaczne straty finansowe. Z szacunkowych wstępnych danych Departamentu Turystyki Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii wynika, że w 2020 r. „wydatki poniesione w związku z wyjazdami krajowymi mieszkańców Polski (...) były niższe niż rok wcześniej o 19,5%”, przy czym „w efekcie zmniejszonej aktywności turystycznej zarówno nierezydentów, jak i mieszkańców Polski (podróże na terenie Polski i za granicę) odnotowano spadek łącznych wydatków w gospodarce turystycznej o 26,5% oraz zmniejszenie udziału gospodarki turystycznej w tworzeniu PKB do poziomu 4,7%”.¹

W I połowie 2020 r. Polacy wzięli udział w 13,6 mln podróży krajowych, tj. o 34% mniej niż w tym samym okresie 2019 r. Dominowały wyjazdy krótkookresowe (na 2–4 dni), których udział w wyjazdach krajowych ogółem wyniósł 70,6% (9,6 mln podróży). Średnia długość pobytu wynosiła 8,2 noclegu w przypadku podróży długookresowych oraz 2,0 w przypadku krótkookresowych. Turystyka i wypoczynek to cel 48,8% podróży długookresowych oraz 27,7% krótkookresowych, które są bardziej charakterystyczne dla wyjazdów w celu odwiedzin krewnych i znajomych (63,8%, nieco wyższy udział, niż w analogicznym okresie roku 2019).²

Branża turystyczna charakteryzuje się również dużą sezonowością. W 2019 r. w miesiącach wakacyjnych (lipcu i sierpniu) turyści skorzystali z 26,6 mln noclegów, co stanowiło łącznie 28,6% ogółu udzielonych noclegów w ciągu całego roku. Liczba udzielonych noclegów w tych miesiącach (13,2 mln w lipcu i 13,4 mln w sierpniu) była ponad dwa razy większa w porównaniu z miesiącami zimowymi, tj. styczniem, lutym i marcem, kiedy to udzielano od 5,4 do 5,7 mln noclegów.³ Sezonowość w zakresie liczby noclegów udzielonych turystom w 2019 r. zaprezentowano na poniższym wykresie:

Wykres 1.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

¹ Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, *Podstawowe dane statystyczne – turystyka w roku 2020 i ich zmiana w porównaniu do roku poprzedniego*, <https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologia/podstawowe-dane-statystyczne--turystyka-w-roku-2020-i-ich-zmiana-w-porownaniu-do-roku-poprzedniego> [dostęp: 10.06.2021 r.]

² Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii, *Aktywność turystyczna Polaków w I połowie 2020 roku*, <https://www.gov.pl/web/rozwoj-praca-technologia/aktywnosc-turystyczna-polakow-w-i-polowie-2020-roku> [dostęp: 10.06.2021 r.]

³ GUS, *Turystyka w 2019 r.*, Warszawa, Rzeszów, 2020, str. 34.

Emeryci i renciści, jako grupa społeczna cechująca się niskimi dochodami w porównaniu z innymi, mają zaspokojoną potrzebę wypoczynku w mniejszym stopniu niż pozostała część społeczeństwa, co ma negatywny wpływ na ich zdrowie.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego „w 2019 r. w gospodarstwach domowych emerytów i rencistów zanotowano przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w wysokości 1 819,27 zł (dochód emerytów – 1 863,61 zł, a dochód rencistów – 1 498,01 zł)”⁴.

Wydatki gospodarstw domowych emerytów osiągnęły 1 363,61 zł na miesiąc (realny wzrost o 2,5% w porównaniu do 2018 r.), w gospodarstwach domowych rencistów było to 1 222,19 zł (realny wzrost o 4,4%). Analizując strukturę wydatków gospodarstw emerytów i rencistów, należy zauważyć, że największą część budżetu pochłaniały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe (około 30%) oraz wydatki związane z użytkowaniem mieszkania (ponad 20%). Wydatki na rekreację w gospodarstwach emerytów stanowiły 6,7%, zaś w gospodarstwach rencistów – 4,2%; wydatki na kulturę – 5,4% w gospodarstwach emerytów i 4,4% w gospodarstwach rencistów. Na rekreację i kulturę emeryci i renciści wydają zatem znacznie mniej pieniędzy niż średnio ogółem – gdzie wydatki na rekreację wynoszą 9,7%, a na kulturę – 6,6%.⁵

Liczba mieszkańców Polski w wieku 15 lat lub więcej uczestniczących w 2019 r. w przynajmniej jednym prywatnym wyjeździe turystycznym wyniosła 20,8 mln osób (o 3,6% więcej niż w 2018 r.), co stanowiło 64,1% mieszkańców Polski w tej grupie wiekowej. W grupie wiekowej 65 lat lub więcej w przynajmniej jednej podróży uczestniczyło prawie 2,7 mln osób, co stanowi zaledwie 38% tej grupy.⁶

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt.

Proponuje się, aby emeryci i renciści byli uprawnieni do otrzymania świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego w wysokości 500 zł.

Rozszerzenie zakresu beneficjentów tego świadczenia stanowiłoby istotne finansowe wsparcie polskiej branży turystycznej dotkniętej społeczno-gospodarczymi skutkami COVID-19 – emeryci i renciści byłiby bowiem uprawnieni do dokonywania płatności za pomocą tego bonu od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r., a więc w okresie zmniejszonego popytu na usługi hotelarskie czy imprezy turystyczne, oferowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Rozwiązanie to byłoby także korzystne dla tej grupy społecznej, zwłaszcza dla osób pobierających niskie świadczenia emerytalno-rentowe, które dzięki przyznaniu świadczenia mogłyby zaspokoić swoje potrzeby wypoczynku.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Mając na uwadze epizodyczny charakter projektowanej ustawy, a także odmienną sytuację epidemiczną wywołaną COVID-19 w poszczególnych państwach członkowskich Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Unii Europejskiej, nie jest konieczne dokonywanie analiz tożsamyh regulacji obowiązujących w tych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt.

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Osoby uprawnione do świadczeń emerytalno-rentowych.	Osoby pobierające: <ul style="list-style-type: none"> • świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (7,3 mln), • zasiłki i świadczenia przedemerytalne (85,9 tys.), • renty socjalne (284,6 tys.), • świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (1,148 mln), • świadczenia emerytalno-rentowe z zaopatrzenia tzw. służb mundurowych (260 tys.), • rodzicielskie świadczenia uzupełniające (19 tys.). 	Ocena skutków regulacji <i>projektu ustawy o kolejnym w 2021 r. dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów</i> (druk sejmowy nr 280).	Możliwość realizacji prawa do świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego w wysokości 500 zł w celu dokonywania do dnia 31 marca 2022 r. płatności za usługi hotelarskie lub imprezy turystyczne realizowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez przedsiębiorców turystycznych lub organizacje pożytku publicznego.

⁴ GUS, *Emerytury i renty w 2019 r.*, Warszawa, 2020, str. 25

⁵ Ibidem, str. 25–26

⁶ GUS, *Turystyka...*, op. cit., str. 18

<p>Organy wypłacające świadczenia emerytalno-rentowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zakład Ubezpieczeń Społecznych, • Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, • właściwe organy emerytalne tzw. służb mundurowych. 			<ul style="list-style-type: none"> • Przekazywanie Polskiej Organizacji Turystycznej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych danych osób uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych na potrzeby przyznawania im prawa do świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego. • Udostępnianie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i właściwe organy emerytalne tzw. służb mundurowych danych osób uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych przez te podmioty w celu ich przekazania Polskiej Organizacji Turystycznej przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych na potrzeby przyznawania im prawa do świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego.
<p>Przedsiębiorcy turystyczni oraz organizacje pożytku publicznego, którzy realizują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi hotelarskie i imprezy turystyczne.</p>			<p>Otrzymywanie za pomocą Polskiego Bonu Turystycznego wynagrodzenia albo jego części z tytułu realizacji usługi hotelarskiej lub imprezy turystycznej na rzecz osoby uprawnionej do świadczeń emerytalno-rentowych.</p>
<p>Polska Organizacja Turystyczna.</p>			<p>Ustalanie prawa do świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego przez osoby uprawnione do świadczeń emerytalno-rentowych.</p>

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji.

Projekt ustawy w dniu 18 maja 2021 r. został przesłany do zaopiniowania Ministrowi Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministrowi Obrony Narodowej, Ministrowi Rodziny i Polityki Społecznej, Ministrowi Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sądowi Najwyższemu, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Polskiej Organizacji Turystycznej, Radzie Dialogu Społecznego, Rzecznikowi Finansowemu, Forum Związków Zawodowych, Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Polskiemu Związkowi Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych. Termin nadsyłania opinii ustalono na dzień 11 czerwca 2021 r.

Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (w stanowisku zawartym w opinii Rady Ministrów przedłożonej przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej) zwrócił uwagę, że aktualnie plan Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przewiduje finansowanie ze środków Funduszu do końca 2021 r., a w przypadku likwidacji funduszu środki finansowe przeznaczone na realizację płatności za bony ponoszone będą z budżetu państwa. Minister zaakcentował również, że szacunkowy koszt przedmiotowego rozwiązania może odbiegać w istotny sposób od przyjętych w OSR wartości – zarówno z uwagi na możliwe odchylenia faktycznego odsetka emerytów i rencistów, którzy finalnie skorzystają z bonu, a także wobec terminu jego wykorzystania i sytuacji epidemiologicznej, która w okresie jesienno-zimowym może ulec zmianie. Jednocześnie Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej podkreślił, że wzrost wydatków budżetowych związany

z realizacją projektowanych rozwiązań może spowodować zwiększenie deficytu i potrzeb pożyczkowych netto budżetu państwa, a w konsekwencji wzrost długu publicznego i kosztów jego obsługi.

Minister Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS) podniósł, że grupę beneficjentów po stronie świadczeniobiorców mogą stanowić osoby o wyższych świadczeniach, przez co przedmiotowy projekt może nie realizować w pełni takich celów, jak zmniejszanie dysproporcji społecznych oraz poprawa sytuacji osób najuboższych. MRiPS przedstawił ponadto uwagi w zakresie oceny skutków regulacji – zasugerował m.in. potrzebę doprecyzowania wpływu projektowanej regulacji na budżet państwa (pkt 6 OSR), konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz rodzinę i obywateli (pkt 7 OSR), jak również rynek pracy (pkt 9). Ponadto Minister przypomniał o innych formach wsparcia emerytów i rencistów z budżetu państwa – trzynastej i czternastej emeryturze (13. emerytura wypłacana jest od 2019 r., natomiast 14. emerytura zostanie wypłacona jesienią 2021 r.), waloryzacji emerytur i rent, rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym w ramach programu „Mama 4+”.

W ocenie **Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii (MRPiT)** podkreślenia wymaga pierwotna *ratio legis* zmienianej ustawy, odzwierciedlona zarówno w jej przepisach jak i uzasadnieniu tego aktu normatywnego. Wsparcie kierowane do rodzin wychowujących dzieci w postaci świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego stanowi realizację wynikającego z art. 18 *Konstytucji RP* obowiązku szczególnej ochrony rodziny. MRPiT zwrócił uwagę, że przy ocenie projektu wypada także wziąć pod uwagę zarówno ewentualne prognozy Ministra Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące możliwych scenariuszy i rozwoju pandemii COVID-19 (w szczególności w przyjętym do realizacji bonu okresie), jak również możliwe sposoby reagowania i przyjęte w tym celu przez władze publiczne instrumenty ochrony zdrowia i życia obywateli. Ponadto Minister zauważył, że projekt, oprócz rozszerzenia zakresu zadań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zakłada dodatkowe, znaczne zaangażowanie innych organów wypłacających świadczenia emerytalno-rentowe. W opinii MRPiT – w związku z tym, że projekt nie przewiduje zmian w treści w art. 23 ust. 2 i ust. 4 zmienianej ustawy w zakresie odniesienia do projektowanego art. 18 ust. 2a – przyjęcie projektu w obecnym brzmieniu w praktyce uniemożliwiłoby przyznanie prawa do świadczenia w formie bonu lub dodatkowego świadczenia w formie bonu w drodze decyzji administracyjnej dla nowych kategorii osób uprawnionych w razie, gdyby przyznanie to nie nastąpiło automatycznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

W opinii **Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS)** proponowane zmiany są korzystne dla emerytów i rencistów Kasy – w związku z tym KRUS nie zgłasza uwag do projektu.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) zwrócił uwagę, że przewidziana w projekcie grupa beneficjentów bonu to osoby, które często nie korzystają z narzędzi elektronicznych, dlatego konieczne będzie w tej sytuacji zapewnienie im daleko idącego wsparcia przez pracowników ZUS, zarówno w zakresie zakładania profili na Platformie Usług Elektronicznych ZUS, aktywacji bonu, obsługi płatności, jak i edukacji na temat korzystania z bonu. Dodatkowo krótki okres, przez który można będzie dokonać płatności za pomocą bonu oraz duża grupa beneficjentów, spowoduje poważne obciążenie ZUS w kontekście obsługi klientów i może generować dodatkowe koszty. Proponowana zmiana będzie wymagać również modyfikacji systemów informatycznych, co po pierwsze powoduje konieczność wydłużenia okresu *vacatio legis*, a po drugie spowoduje poniesienie przez Zakład dodatkowych kosztów – przy czym koszty te, podobnie jak wcześniej wspomniane, nie zostały przez ZUS oszacowane.

Sąd Najwyższy nie zgłosił uwag do projektu, gdyż projektowany akt prawny nie jest aktem normatywnym na podstawie którego orzekają i funkcjonują sądy powszechne, jak również nie ma wpływu na sprawy należące do właściwości Sądu Najwyższego.

Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO) nie zgłosił uwag do projektu. W ocenie RPO przyjęte rozwiązanie jest korzystne, po pierwsze, dla sektora branży turystycznej, który doznał dotkliwych strat wskutek epidemii COVID-19, po drugie – dla określonej grupy społecznej, tj. osób pobierających co do zasady niskie świadczenia emerytalno-rentowe.

Forum Związków Zawodowych (FZZ) pozytywnie oceniło proponowany projekt. W opinii FZZ rozszerzenie zakresu beneficjentów Polskiego Bonu Turystycznego stanowiłoby istotne wsparcie polskiej branży turystycznej dotkniętej skutkami COVID-19; rozwiązanie to byłoby korzystne także dla grupy emerytów i rencistów, zwłaszcza osób pobierających niskie świadczenia emerytalno-rentowe.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów (PZERI) poparł opiniowany projekt. W opinii PZERI włączenie emerytów i rencistów do kręgu beneficjentów bonu turystycznego może w znaczący sposób zasilić branżę turystyczną, i to w najtrudniejszym, „martwym” sezonie. Ponadto zwiększy dostępność finansową wyjazdów i imprez turystycznych dla osób starszych, zwłaszcza o najniższych świadczeniach emerytalno-rentowych, co jest szczególnie ważne po wielu miesiącach przebywania w domach i ograniczenia relacji społecznych w związku z pandemią COVID-19.

Na posiedzeniu w dniu 9 czerwca 2021 r. Komisja Ustawodawcza rozpatrzyła projekt i przyjęła go bez poprawek.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych.

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mld zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	0,6	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, budżet państwa	-	0,6	0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2
Saldo ogółem	-	-0,6	-0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-1,2
Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, budżet państwa	-	-0,6	-0,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-1,2

Źródła finansowania	Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o Polskim Bonie Turystycznym środki finansowe przeznaczone na realizację płatności za bony są ponoszone z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, a w przypadku jego likwidacji – z budżetu państwa.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana regulacja poprzez przyznanie dodatkowej grupie uprawnionych świadczenia w postaci Polskiego Bonu Turystycznego w wysokości 500 zł będzie miała (<u>bezpośredni</u>) wpływ na wzrost wydatków sektora finansów publicznych. Przyjęte rozwiązania wpłyną również w sposób <u>pośredni</u> na stronę wydatkową i dochodową budżetu państwa.⁷</p> <p>Projektowana regulacja spowoduje wzrost wydatków sektora finansów publicznych. Przyjmując założenie, że liczba emerytów i rencistów uprawnionych do realizacji świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego będzie obejmować 9 mln osób, a w okresie 7 miesięcy (tj. od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r.) z możliwości płatności w tym trybie skorzysta 2,25 mln osób (tj. 25% uprawnionych), koszt realizacji tych płatności należy szacować na kwotę ok. 1,2 mld zł.</p> <p>Powyższe szacunki oparto na danych odnoszących się do zainteresowania Polskim Bonem Turystycznym w pierwszym roku obowiązywania rozwiązań wprowadzonych w tym zakresie. Z danych tych wynika, że do dnia 17 grudnia 2020 r. „aktywowano 1,1 mln bonów, więc ok. 3 mln wciąż nie zostało aktywowanych” (aktywowano 27,5% wszystkich bonów), przy czym „z 1,1 mln aktywowanych bonów wykorzystano ok. 25%” (<i>Odpowiedź Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. na interpelację poselską nr 16347, DT-II.054.110.2020</i>).</p> <p>Najnowsze dane pokazują wzrost zainteresowania bonem turystycznym. Z informacji przekazanej PAP przez resort rozwoju, pracy i technologii wynika, że do czerwca 2021 r. Polacy aktywowali 1 mln 700 tys. 968 Polskich Bonów Turystycznych,⁸ co oznacza, że aktywowano około 40% wszystkich bonów. Należy jednak zaznaczyć, że powyższe dane dotyczą okresu 11 miesięcy (z uwzględnieniem miesięcy letnich i wiosennych), natomiast bon turystyczny dla emerytów i rencistów będzie obowiązywał przez 7 miesięcy i wyłącznie w okresie jesienno-zimowym.</p> <p>Ostatecznie liczba beneficjentów Polskiego Bonu Turystycznego w grupie emerytów i rencistów będzie uzależniona przede wszystkim od sytuacji pandemicznej w Polsce wywołanej COVID-19 w okresie od dnia 1 września 2021 r. do dnia 31 marca 2022 r.</p> <p>Ponadto w związku ze specyfiką grupy emerytów i rencistów (część beneficjentów nie będzie mogła skorzystać z bonu ze względu na stan zdrowia, a co więcej – jest to grupa, która nie korzysta lub korzysta z narzędzi elektronicznych w ograniczonym zakresie, co również może</p>

⁷ Zgodnie z metodologią sporządzania OSR (stosowaną np. przez Komisję Europejską) skutki regulacji dzieli się na skutki bezpośrednie, które w przypadku omawianego projektu zostały oszacowane powyżej, i skutki pośrednie. Skutki pośrednie, tzw. efekty „drugiej rundy”, są to efekty, które z pewnym opóźnieniem, w sposób pośredni wpływają np. na poprawę efektywności rynku, czy wzrost PKB (np. na skutek efektu mnożnikowego).

⁸ Polska Agencja Prasowa, *Polacy aktywowali ponad 1,7 mln bonów turystycznych*, <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C890779%2Cpolacy-aktywowali-ponad-17-mln-bonow-turystycznych.html> [dostęp: 16.06.2021 r.]

stanowiąc barierę w wykorzystaniu bonu), a także z uwagi na brak danych na temat sezonowości wykorzystania bonów turystycznych (w komunikatach prasowych pojawiają się jedynie informacje, że szczyt zainteresowania bonem przypada na miesiące letnie – w ubiegłym roku był to miesiąc sierpień) przyjęcie parametru wykorzystania bonu na poziomie 25% wydaje się być racjonalne.

Powyższe szacunki nie uwzględniają dodatkowych kosztów, jakie ewentualnie poniesie Zakład Ubezpieczeń Społecznych w konsekwencji wzrostu obciążenia pracą, wynikającego m.in. z konieczności obsługi większej liczby świadczeń i klientów, a także koniecznością modyfikacji systemów informatycznych. W związku z brakiem odpowiednich danych oraz z uwagi na to, że ich pozyskanie wiązałoby się z dodatkowym obciążeniem podmiotów i poniesieniem kosztów, które w świetle zasady proporcjonalności określonej w *Wytycznych do przeprowadzania oceny wpływu (...)*⁹ nie są uzasadnione, ograniczono się do przedstawienia ww. skutków w ujęciu jakościowym.

Projektowane rozwiązanie w sposób pośredni przyczyni się do lepszego zaspokojenia potrzeby wypoczynku w grupie emerytów i rencistów, a w efekcie pozytywnie wpłynie na ich stan zdrowia, co może skutkować **niższymi wydatkami budżetu państwa** na ochronę zdrowia obywateli. Poza tym środki z bonu finalnie trafią do przedsiębiorstw z branży turystycznej, świadczących usługi hotelarskie oraz oferujących imprezy turystyczne, co w obliczu drastycznego spadku popytu na te usługi, pozytywnie wpłynie na wynik finansowy tych przedsiębiorstw, a w niektórych przypadkach uchroni przedsiębiorców przed bankructwem i przyczyni się do ochrony miejsc pracy. Zatem można przypuszczać, że w długim okresie nie dojdzie do wzrostu wydatków budżetu państwa w związku ze wzrostem bezrobocia. Wprowadzenie proponowanego bonu turystycznego dla emerytów i rencistów pośrednio wpłynie również na **wzrost dochodów podatkowych budżetu**, gdyż środki z bonu będą stanowić przychód przedsiębiorców za świadczone usługi, a tym samym będą podlegać przewidzianemu w prawie opodatkowaniu. Zgodnie z przyjętą metodologią OSR i podejściem polityki opartej na dowodach (ang. *evidence-based policy*), przedstawienie skutków pośrednich w ujęciu pieniężnym wymagałoby zastosowania wiarygodnych i dobrze udokumentowanych parametrów. Wobec braku odpowiednich danych i informacji w tym zakresie ograniczono się do opisu jakościowego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mld zł)	duże przedsiębiorstwa, sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	–	bd	bd	–	–	–	bd
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	–	0,6	0,6	–	–	–	1,2
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		<p>Projektowana ustawa będzie miała pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, ponieważ będzie dodatkowym bodźcem do zakupu usług hotelarskich lub imprez turystycznych realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez przedsiębiorców turystycznych lub organizacje pożytku publicznego. Dodatkowe przychody poprawią sytuację finansową przedsiębiorców poprzez zmniejszenie ich zadłużenia lub zwiększenie/przywrócenie rentowności, co przynajmniej w niektórych przypadkach pozwoli na przetrwanie na rynku pracy.</p> <p>Wpływ projektowanej ustawy na przedsiębiorców oraz obywateli i gospodarstwa domowe należy rozpatrywać, biorąc pod uwagę dwa scenariusze bazowe:</p> <p>1) określona grupa uprawnionych do świadczenia, znajdująca się w dobrej sytuacji finansowej, skorzystałaby z możliwości uczestnictwa w zorganizowanym wypoczynku, niezależnie od przyznania świadczenia w formie Polskiego Bonu Turystycznego – w tej sytuacji wystąpi neutralny lub pozytywny wpływ na przedsiębiorców (część beneficjentów zdecyduje się na podniesienie jakości lub wydłużenie czasu korzystania z ich usług), natomiast obywatele</p>						

⁹ Wytyczne do przeprowadzania oceny wpływu oraz konsultacji publicznych w ramach rządowego procesu legislacyjnego wydane przez Radę Ministrów zgodnie z § 24 ust. 3 uchwały nr 190 Rady Ministrów z 29 października 2013 r. – *Regulamin pracy Rady Ministrów*

	<p>odniosą korzyść w postaci oszczędności w wysokości 500 zł na osobę;</p> <p>2) pozostała część uprawnionych do świadczenia, którzy bez dodatkowego wsparcia nie byłiby w stanie sfinansować zorganizowanego wypoczynku, odniesie korzyść w wysokości 500 zł na osobę, która następnie zostanie „przetransferowana” do przedsiębiorców (pozytywny wpływ na przedsiębiorców); per saldo wpływ na obywateli w ujęciu pieniężnym pozostanie neutralny.</p> <p>W obu przypadkach projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na obywateli w związku z zaspokojeniem ich potrzeby wypoczynku i poprawą zdrowia. Na podstawie szacowanego wpływu projektowanej ustawy na sektor finansów publicznych założono, że łączna wartość korzyści wyniesie 1,2 mld zł.</p>
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu.	
Nie dotyczy.	
9. Wpływ na rynek pracy.	
Projektowana ustawa będzie dodatkowym bodźcem do zakupu usług hotelarskich lub imprez turystycznych realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez przedsiębiorców turystycznych lub organizacje pożytku publicznego, co wpłynie pozytywnie na rynek pracy, aczkolwiek wymierne określenie tego wpływu jest trudne do oszacowania.	
10. Wpływ na pozostałe obszary.	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowana ustawa będzie dodatkowym bodźcem do zakupu usług hotelarskich lub imprez turystycznych realizowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co wpłynie pozytywnie na zdrowie emerytów i rencistów korzystających ze zorganizowanego wypoczynku.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego.	
Przewiduje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie 1 września 2021 r. i będzie stosowana do dnia 31 marca 2022 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie zachodzi konieczność ewaluacji projektowanej ustawy.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.).	
-	